

haki kwa wanawake

Women's Initiatives for Gender Justice

Anna Paulownastraat 103, 2518 BC The Hague, the Netherlands Tel: +31 (0)70 365 2042
Fax: +31 (0)70 392 5270 info@iccwomen.org www.iccwomen.org

KURTI KUU, USAIDIZI NA MALI ZA KUSAIDIA WALE WALIOJEURIWA

Nani ndiye anaweza kuitwa mteswa (victim)

Makubaliano ya sheria iliyounda kurti hiyo – Statut de Rome - inasema kama ni mteswa mtu yeyote aliyejereuliwa kufwatana na mauwaji iliyo katika madaraka ya kurti, inaweza kuwa genocide, mauwaji wakati wa vita, mauwaji wa watu kiyolela.

Wateswa wana haki ya kushiriki

Wale walijereuliwa ao walioteswa wana haki ya kushirikiswa kwa daraja zote wakati waliguzwa binafsi na mauwaji yale. Kurti Hii itasaidia kujuwa na kuchukuwa shuruli yao wakati mbalimbali wakitayarisha masambo, wakati wa kuitisha masambo, wakati wa kulipisha juu ya mabaya iliyotendewa, na wakati wakumfunga yule aliyemtendeya moovu yale. Kurti inapashwa kufahamisha wateswa namna gani utafuti unaendelea kuhusu faida ama matumaini yao. Kurti inapaswa kuonesha shurulisho yake namna gani pendekezo na mahitaji ya wale waliyobakwa na watoto wanaweza kufatiliwa kwa namna ya upekee katika kazi yake.

Namna gani walioteswa (victim) wanaweza kushiriki

Sherti wale walioteswa waandike ombi yao ya kushiriki kwa kurti kuu itakayo waruhusu kujieleza. Kuna makartasi (formulaire) wanoweza kujaza.

Waamzi watachunguza kama ni lazima wasikilizwe na kuona namna gani ushiriki wao utafanyika, inawezekana iwe usomi wa masemi kwa kurti ama kujitafutia mwenyi kuwasimamia, kuchuguza ukosefu ama uzaifu katika utafuti ya mastaki, kuuliza kwa nini mastaki nyingine zilitupiliwa mbali ama kuachwa, kuuliza wa walioteswa, wataalamu na kuuliza wenyikustakiwa.

Nani atatetea ama kusindikiza walioteswa

Wa walioteswa wako huru kujichagulia mwenyi wanaweza kuwatetea. Mtu huyu anaweza kuwa mwana sheria (avocat) anaweza toka kwa inchi pahali mambo yalifanyika ama kuwa mtu wa jamii yao, ama tena mtu mwenyi kujuwa sheria anayeshurulikia haki za binadamu katika ong inchini hiyo ama ong ya kigeni. Anaweza kuwa mwana sheria wake binafsi ama yule kurti ilimushauria. Wasimamizi wote sherti wawe na elimu ya juu sana. Msimamizi anapaswa kuzungumza rahisi luga ya kifransa ama kingereza inayotumiwa kwa kurti na mwenye jina lake inapatikana kwa oroda ya washauri wanaoruhusiwa kutetea mbele ya kurti. Kama jina ya yule haiko katika oroda hii, ili iongezwe, sherti kuandikia kurti na ombi itimize ama ioneshe elimu na mazoezi ya kisheria aliyonayo.

Ni ya muhimu sana mteswa aaminie mwana sheria wake na awe na uakika ya kama shuruli zake nipia shuruliko ya mwana sheria wake.

November 2004